

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Socjologia środowiska zbudowanego, PG_00049168						
Kierunek studiów	Gospodarka przestrzenna						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2022 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2023/2024		
Poziom kształcenia	I stopnia - inżynierskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Wydział Architektury -> Katedra Urbanistyki i Planowania Regionalnego						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Małgorzata Dymnicka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr hab. Małgorzata Dymnicka				
Formy zajęć i metody nauczania	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	30.0	0.0	0.0	0.0	60
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	60		6.0		34.0	100
Cel przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> Zdobycie wiedzy z zakresu społecznych uwarunkowań planowania, zagospodarowania oraz zarządzania przestrzenią. Umiejętność dostrzegania i interpretacji kontekstu kulturowego w sposobie organizacji gospodarki przestrzennej. Zrozumienie i rozpoznanie kluczowych zagadnień urbanistyki współczesnej: kwestii mieszkalnictwa oraz rewitalizacji i suburbanizacji środowiska zbudowanego. Przekazanie wiedzy z zakresu podstawowych pojęć i zagadnień obejmujących znaczenie przestrzeni jako jednej z form, przez którą realizuje się życie społeczne. 						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[K6_W07] zna uwarunkowania gospodarki przestrzennej w zakresie nauk społecznych i ekonomicznych, w tym kwestii społeczno-kulturowych i prawnych	Rozumie kontekst lokalny i globalny w zarządzaniu i gospodarowaniu przestrzenią i dostrzega jego wpływ na polu kultury, miejskiego stylu życia.	[SW2] Ocena wiedzy zawartej w prezentacji
	[K6_U04] sporządza analizy założeń przestrzennych w skali aglomeracji, miasta i dzielnicy; wykazuje umiejętność prawidłowej interpretacji i oceny stanu istniejącego na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł; formułuje wytyczne do projektowania urbanistycznego i architektonicznego i opracowuje koncepcje przekształceń struktur zurbanizowanych	Rozumie wpływ czynników społecznych i kulturowych na kształtowanie miejskiego środowiska zbudowanego.	
	[K6_K03] ma świadomość społecznej roli inżyniera gospodarki przestrzennej, rozumie potrzebę promowania, formułowania i przekazywania społeczeństwu informacji i opinii dotyczących działalności w zawodzie; jest przygotowany do postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej, dbając przy tym o kultywowanie dorobku i tradycji zawodu urbanisty i planisty	Potrafi dostrzec związek pomiędzy zjawiskami społecznymi i przestrzennymi.	
	[K6_U06] właściwie analizuje przyczyny i przebieg procesów, zjawisk i problemów społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i gospodarczych mających wpływ na zmiany w przestrzeni, w tym wynikających z uwarunkowań historycznych; podejmuje decyzje projektowe w oparciu o uwarunkowania społeczne z poszanowaniem potrzeb użytkowników, środowiska kulturowego	Rozumie interdyscyplinarny kontekst kształtowania przestrzeni. Student understands the interdisciplinary context of shaping space.	[SU2] Ocena umiejętności analizy informacji

Wykłady: Socjologia środowiska zbudowanego

Prowadząca: dr M. Dymnicka

Treści przedmiotu:

Wprowadzenie do problematyki przedmiotu. Podstawowe pojęcia i terminy. Socjologia a inne dyscypliny (antropologia, architektura, urbanistyka). Kultura, społeczeństwo, przestrzeń. Pojęcie kultury. Obszary regulacji kulturowej. Tożsamość kulturowa. Rola kultury w kształtowaniu przestrzeni. Interakcje społeczne w przestrzeni miejskiej. Czynniki zmiany społecznej. Kwestia tożsamości miejsca i ludzi. Z problematyki socjologii przestrzeni: miejsce i przestrzeń. Przestrzeń publiczna i prywatna - obszary wspólne i problematyczność podziału. Odnowa miasta i jej społeczne cele. Społeczeństwo sieci. Metody i techniki badań. Natura, środowisko i socjologia. Podsumowanie kursu

Ćwiczenia**Treści przedmiotu:**

Wprowadzenie do problematyki ćwiczeń, omówienie zasad zaliczenia przedmiotu. Miasto jako przedmiot badań socjologii. Miasto jako przestrzeń kulturowa. Koncepcja rozszerzonego miasta. Przestrzenie miejskości. Przestrzeń i miejsce z perspektywy socjologicznej. Socjologiczna analiza *miejsca*. Przestrzenie publiczne i prywatne: obszary wspólne i problemowe. Zjawiska i procesy współczesnej urbanizacji: gettoizacja, gentryfikacja, fragmentacja. Kwestia odnowy miast. Partycypacja społeczna. Podsumowanie kursu. Test.

Wykłady: Społeczno-kulturowe uwarunkowania gospodarki przestrzennej

Prowadząca: dr M. Szmytkowska (UG)

Treści przedmiotu:

Koncepcje badawcze i szkoły wyjaśniające zróżnicowanie społeczno-przestrzenne miast. Uwarunkowania organizacji przestrzeni: geograficzne, demograficzno-społeczne, technologiczne, gospodarcze, polityczne. Społeczne wytwarzanie przestrzeni. Społeczno-kulturowe efekty gospodarowania przestrzenią. Kierunki ewolucji kultury europejskiej. Krajobraz kulturowy. Dziedzictwo kulturowe. Miasto socjalistyczne i postsocjalistyczne. Urbanistyka i/a polityka.

Wykłady: Zagadnienia mieszkalnictwa

Prowadząca: dr inż. arch.G. Rembarz

Treści przedmiotu:

Przedmiot stanowi wprowadzenie do problematyki kształtowania miejskich struktur mieszkaniowych. Punkt ciężkości położony jest na zrozumienie dualnej społeczno-przestrzennej natury środowiska mieszkaniowego, kształtującego się w złożonych i zmiennych uwarunkowaniach. Struktura wykładów umożliwi poznanie najważniejszych kwestii urbanistyki współczesnej: funkcjonowanie zespołów mieszkaniowych o różnej skali i położeniu oraz rozumienie zasad kompozycji urbanistycznej. Dopelnienie problematyki stanowią wykłady odnoszące zagadnienia mieszkaniowe do kwestii dwóch najważniejszych aktualnie procesów miejskich: rewitalizacji i suburbanizacji miast. Problematyka zajęć obejmuje społeczno-przestrzenną naturę środowiska mieszkaniowego, podstawowe uwarunkowania funkcjonowania struktur mieszkaniowych w mieście, genezę współczesnych form nowych zespołów i dzielnic mieszkaniowych, politykę mieszkaniową vs. rynek mieszkaniowy, typologię układów funkcjonalnych mieszkań i budynków mieszkaniowych. Ponadto zagadnienia: uwarunkowań zewnętrznych kształtowania programu funkcjonalnego osiedla, program funkcjonalny osiedla mieszkaniowego, kompozycję urbanistyczną, aspekty ekologiczne i energetyczne w urbanistyce struktur mieszkaniowych, transport publiczny i indywidualny, problem odnowy zasobów mieszkaniowych i prawo do mieszkania światowe wyzwania kształtowania jakości zamieszkania. Podsumowanie zajęć stanowić będzie debata na temat

mieszkalnictwa współczesnego w ujęciu krajowym, europejskim oraz globalnym.

Ćwiczenia

Ćwiczenie przewidziane zostały jako zajęcia warsztatowe, w czasie których studenci, indywidualnie lub zespołowo, rozwiązywać będą krótkie zadania analityczno-projektowe. Mają one na celu rozszerzenie i utrwalenie wiedzy uzyskanej z części teoretycznej (wykłady-literatura). Głównym nacisk w zajęciach położony został na rozumienie związku kwestii kompozycyjno-funkcjonalnych w projektowaniu struktur mieszkaniowych. Studenci przygotowują indywidualnie referat, który prezentują poddając jego treść ogólnej dyskusji. Umiejętnościami dodatkowymi uzyskanymi w tym trybie pracy będą samoorganizacja, praca zespołowa oraz prezentacja projektu.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Nie ma wymagań

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
prezentacja	60.0%	40.0%
test zaliczający	60.0%	60.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

Wybrane rozdziały:

dr M. Dymnicka

1. Jałowiecki B., Szczepański M.S., *Miasto i przestrzeń w perspektywie socjologicznej*. Warszawa: Scholar, 2002.
2. Majer A., *Socjologia i przestrzeń miejska*. Warszawa: PWN, 2010.
3. Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*. Wydawnictwo Znak, Kraków, 2002.

dr M. Szmytkowska

1. Karwińska A., *Gospodarka przestrzenna. Uwarunkowania społeczno-kulturowe*, WN PWN, Warszawa, 2008.
2. Królikowski J., Rylke J. *Spółeczno-kulturowe podstawy gospodarowania przestrzenią*, Wydawnictwo SGGW, Warszawa, 2010.
3. Jałowiecki B., *Spółeczne wytwarzanie przestrzeni*, WN Scholar, Warszawa, 2010.

dr inż. arch. G. Rembarz

1. Adamczewska-Wejchert H., *Kształtowanie zespołów mieszkaniowych*, Arkady, Warszawa, 1985.
2. Chmielewski J.M., *Teoria urbanistyki w projektowaniu i planowaniu miast*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2001.
3. Ghirardo D., *Architektura po modernizmie*, Wydawnictwo VIA, Toruń, 1999.

	Uzupełniająca lista lektur	<p>dr M. Dymnicka</p> <ol style="list-style-type: none"> Giddens, A. <i>Socjologia</i>. Warszawa: PWN, 2004. Jałowiecki B., Łukowski W (red.). <i>Gettoizacja polskiej przestrzeni miejskiej</i>. Warszawa: Academica Wyd. SWPS, Wyd. Nauk. Scholar, 2007. Lewicka, M. <i>Psychologia miejsca</i>. Gdańsk: Wyd. Naukowe Scholar, 2012. <p>dr M. Szmytkowska</p> <ol style="list-style-type: none"> Gołębski F., <i>Kulturowe aspekty integracji europejskiej</i>, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa, 2008. Węclawowicz G., <i>Geografia społeczna miast</i>, WN PWN, Warszawa, 2007. <p>dr inż. arch. G. Rembarz</p> <ol style="list-style-type: none"> DETAIL 2008/09: Concept: Housing - Koncept Living Together Wydawnictwo: DETAIL Fernández Per A., Arpa J.: Next. COLLECTIVE HOUSING in progress Density Series, A+T ARCHITECTURE PUBLISHERS, http://aplust.net/tienda.php?seccion=libros&serie=Serie%20Densidad&libro=Density%20project Fernández Per A., Arpa J.: Density projects. 36 new concepts on collective housing Density Series, A+T ARCHITECTURE PUBLISHERS
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie: Socjologia środowiska zbudowanego 2023/24 - Moodle ID: 33233 https://enauczanie.pg.edu.pl/moodle/course/view.php?id=33233
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ol style="list-style-type: none"> Na czym polega proces prywatyzacji przestrzeni publicznej? Jakie czynniki wpływają na przebieg interakcji społecznej w przestrzeni miejskiej? Proszę scharakteryzować miejski styl życia. Proszę omówić wzory gospodarowania przestrzenią. Proszę opisać koncepcje przestrzeni, miejsca oraz przestrzeni społecznej. Proszę omówić pojęcia: dziedzictwo kulturowe, krajobraz kulturowy, region kulturowy. Proszę wymienić podstawowe typy budynków mieszkaniowych Proszę wytłumaczyć podstawowe zasady kształtowania zintegrowanego społecznie środowiska mieszkaniowego Proszę wytłumaczyć pojęcia polityka mieszkaniowa i rynek mieszkaniowy 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	